

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/55/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124204392
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4124204392.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Máriou Sitárovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/X, E., prechodne bytom D. XXX/XX, F. a otca G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. A. XXX, I., J. H., o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Topoľčany 10P/89/2022-49 zo dňa 12.09.2022 v časti vyživovacej povinnosti otca tak, že zvyšuje jeho vyživovaciu povinnosť na maloletého A. A. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 100,- eur na sumu 150,- eur mesačne počnúc dňom 01.06.2024, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka - matka sa návrhom doručeným Okresnému súdu Nitra dňa 17.04.2024 domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého A. A. B., nar. XX.XX.XXXX na sumu 300 eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že od posledného rozhodnutia sa situácia a pomery na strane dieťaťa zmenili, maloletý má zdravotné problémy a s tým súvisiace obmedzenia v strave. Je potrebné maloletému pripravovať špeciálnu stravu, ktorú v podmienkach bežnej materskej školy nie je možné zabezpečiť a preto chodí do Súkromnej materskej školy Bodka v K.. Matka uviedla, že sa zvýšili výdavky aj na oblečenie a obuv. Maloletý užíva vitamíny a tiež uhrádza lieky v prípade choroby maloletého. Maloletý má poisťku v Allianz. Maloletý môže jesť iba rastlinné mlieka a mliečne výrobky, múku a nemôže bielko, čo zvyšuje aj náklady na stavu. V prípade záchvatu je potrebné mu podať lieky. Okrem pediatričky B. L. navštevuje maloletý imunoalergologickú ambulanciu B. M. v Topoľčanoch, ortopedickú ambulanciu B. E., nosí ortopedické vložky a topánky. Maloletý pravidelne navštevuje psychologičku N. v Topoľčanoch, ktorá ma súkromnú ambulanciu. S maloletým navštívili aj psychiatrickú MUDr. Galvánkovú, mal vážne problémy po rozchode rodičov, zlepšilo sa to, ale stále má problémy a chýba mu otec. Matka uviedla, že má príjem z podnikania, poberá rodičovský príspevok a prídavok na jedno dieťa, iný vyživovaciu povinnosť nemá. Býva so synom v 4-izbovom rodinnom dome, v ktorého spodnej časti má aj priestory na podnikanie. Matka poukázala na to, že otec sa s maloletým stretáva nepravidelne, žije v J. H. a okrem spoločného syna má ešte 3 deti v Belgicku. Keď otec trávi čas s maloletým, tak mu kúpi aj hračky a oblečenie. Za posledné 4 mesiace na Slovensku nebol a okrem výživného na maloletého neprispel.

2. Dňa 22.05.2024 sa na Okresnom súde Nitra, pracovisko Topoľčany konalo informatívne stretnutie rodičov za účasti koordinátorky a kolízneho opatrovníka. Matka uviedla, že trvá na podanom návrhu. Maloletý je často chorý, má intoleranciu na laktózu, alergiu na bielok a arašidy. Z dôvodu prípravy

špeciálnej stravy musí chodiť do súkromnej škôlky. Chodil aj do štátnej škôlky, kde po troch dňoch skončil v nemocnici, lebo mu tam dali niečo zjesť. Za posledné 3-4 mesiace bol štyrikrát chorý, matka s ním musela ostať doma a ako živnostníčka nemohla pracovať, čo sa jej odrazilo na príjme. Má zvýšené výdavky na vitamíny pre podporu imunitného systému maloletého. Maloletý sa s otcom videl teraz po 4 mesiacoch. Otec mu veľmi chýba. Sľúbil maloletému, že mu bude volať každý deň, ale nevolá. Preto má maloletého zdravotný stav aj psychosomatický pôvod. Otec s maloletým komunikuje málo. Matka ďalej uviedla, že pracuje ako kozmetička s priemerným mesačným príjmom 1 000 eur, poberá predĺžený rodičovský príspevok a prídavky na dieťa spolu v sume približne 500 eur. Matka býva v spoločnej domácnosti iba so synom. Náklady na bývanie má voda 80 eur, elektrina 180 eur. Matka má v dome aj salón a preto má veľké náklady. Matka platí hypotéku 850 eur, elektrina 550 eur, voda 80 eur. Náklady na domácnosť predstavujú približne 1/3 z uvedených výdavkov. Strava pre matku a pre maloletého je približne 300 eur. Výdavky na maloletého matka uviedla ako škôlka 400 eur, PHM do škôlky 50 eur, vitamíny a lieky 50-100 eur, poisťka 49,50 eur, sedenie u psychologičky 25-30 eur, oblečenie. Chodieval s maloletým k psychologičke raz za 2-3 mesiace.

Otec uviedol, že s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasí. Chce ponechať výživné v doteraz učenej výške. Maloletému kupuje veci na oblečenie, obuv, hračky. Teraz pred dvomi týždňami bol maloletý uňho na týždeň v Českej republike. Matka súhlasí s tým, že maloletý bol u otca na týždeň. Otec maloletému kúpil výstroj na hokej. Otec pracuje ako SZČO v Českej republike v oblasti stavebníctva s príjmom približne 2 000 eur mesačne brutto, je to pohyblivé podľa toho, čo daný mesiac potrebuje dokúpiť na podnikanie. Otec uvádza, že matka maloletému kupuje zbytočne drahé vitamíny a doplnky výživy. Maloletý by mohol chodiť do štátnej škôlky, kde by neboli tak veľké náklady. Otec ďalej uviedol, že býva v spoločnej domácnosti s priateľkou a jej dvomi maloletými deťmi. Priateľka je zamestnaná a má mesačný príjem 1 100 eur. Náklady na domácnosť majú cca 1 100-1 200 eur: nájom 600 eur, elektrina 112 eur, plyn 120 eur, internet + TV. Strava pre celú rodinu stojí 600 eur mesačne. Na svoje tri maloleté deti otec má platiť výživné v sume 700 eur, ktoré neplatí. Deti žijú v Belgicku a od roku 2017 alebo 2018 s nimi nie je v kontakte ani neplatí výživné. Ich matka si ho zablokovala a vymazala zo života. Otec by bol ochotný platiť výživné v sume 150 eur mesačne. Matka s tým nesúhlasí, súhlasila by s výživným v sume 200 eur. Otec by súhlasil s výživným v sume 175 eur mesačne, ak by mu matka maloletého raz do mesiaca doviezla do Čiech, aby nemal náklady na dopravu. Matka mu v styku s maloletým nikdy nebránila, ale nechcela, aby ho odviezol do Českej republiky. Približne pred pol rokom mu ho dala prvýkrát aj do ČR a odvtedy mu ho nemá problém dať. Otec uviedol, že jedna cesta za maloletým ho stojí cez 100 eur, za maloletým chodil minulý rok tak dvakrát za 3 mesiace. Maloletému minulý rok kúpil 4 páry topánok a tepláky. Matka by súhlasila s výživným vo výške 175 eur mesačne. Otec by súhlasil s takou sumou, ale potom už maloletému nebude kupovať nič navyše a chcel by, aby mu matka maloletého aspoň raz za mesiac doviezla do ČR. Matka s tým nesúhlasí. Matka nemá problém maloletého doviesť do ČR, ale nie na pravidelnej báze. Rodičia na informatívnom stretnutí rodičov nedospeli k rodičovskej dohode. Kolízny opatrovník apeloval na rodičov, aby spolu komunikovali v záujme maloletého dieťaťa.

3. Dňa 05.06.2024 otec doručil súdu vyjadrenie, v ktorom uviedol, že s matkou sa dohodli na výživnom v sume 150 eur mesačne. Netrvá na úprave styku so synom a tiež netrvá na pravidelnom vození dieťaťa do Českej republiky matkou, dopravu si v rámci návštevy zabezpečí sám.

4. Dňa 07.06.2024 matka potvrdila vyjadrenie otca ohľadom dohody a poukázala na to, že výživné za mesiac jún jej otec dieťaťa poslal v sume 150 eur. Matka netrvá na doplatení sumy.

5. Na pojednávanie sa nedostavili rodičia maloletého dieťaťa, ktorí svoju neúčasť ospravedlnili a preto súd podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku pojednával bez prítomnosti rodičov.

6. Kolízny opatrovník v konečnom návrhu uviedol, že navrhuje rozhodnúť v zmysle dohody rodičov a zvýšiť výživné na sumu 150 eur mesačne.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočutím účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom spisu: návrh, záznam z prvého stretnutia rodičov, doklady k príjmom a výdavkom matky, doklady k príjmom otca, vyjadrenie otca k návrhu, vyjadrenie matky, správa kolízneho opatrovníka, pripojený spis OS TO sp. zn. 10P/89/2022 z neho rozhodnutie na čl. 49 a nasledovné zo dňa 12.09.2022 a zistil tento skutočný a právny stav:

8. Maloletý A. A. B., nar. XX.XX.XXXX pochádza z matky C. B., nar. XX.XX.XXXX a otca G. H., nar. XX.XX.XXXX. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č.k.: 10P/89/2022 - 49 zo dňa 12.09.2022 schválil rodičovskú dohodu v znení, že maloletý A. A. bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi dieťaťu bolo určené výživné v sume 100 eur mesačne. V čase tohto rozhodnutia súdu už matka bola SZČO v oblasti kozmetických služieb z čoho mala príjem približne na úrovni minimálnej mzdy a poberala prídavok na dieťa vo výške 25,88 eur mesačne. Otec bol tiež SZČO v Českej republike v oblasti stavebníctva, jeho mesačný príjem sa pohyboval vo výške 1 000 - 2 000 eur v závislosti od množstva práce. Otec mal 3 ďalšie vyživovacie povinnosti, tieto deti žijú v Belgicku, nestretával sa s nimi, neprispieval na ne.

9. Maloletý A. A. má v súčasnosti 5 rokov, navštevuje súkromné predškolské zariadenie. Maloletý spolu s matkou žijú v rodinnom dome v F., na ktorého prízemí matka vykonáva svoju podnikateľskú činnosť a poschodie obýva spolu s maloletým. Matka si vyčísliła výdavky na maloletého ako súkromná materská škola 400 eur mesačne, pohonné hmoty na cestovanie 50 eur mesačne, poisťka pre maloletého 49,50 eur mesačne, vitamín a lieky 50-100 eur, oblečenie a obuv. Maloletý je sledovaný vo viacerých špeciálnych ambulanciách kvôli intolerancii na laktózu a alergii na bielok a arašidy, s čím má matka zvýšené výdavky na dieťa. Maloletý navštevuje alergoimunologickú ambulanciu, ortopedickú ambulanciu, potrebuje ortopedické vložky a topánky, navštevuje psychologičku s poplatkom 25-30 eur a tiež psychiatricku. Ďalšie výdavky matky súvisia so zabezpečením stravy pre maloletého v domácom prostredí, nákladov na zabezpečenie jeho každodenných potrieb ako aj ďalších potrieb, ktoré súvisia s fyzickým a duševným rozvojom dieťaťa vo veku maloletého A. A..

10. Matka je v súčasnosti stále SZČO v oblasti kozmetických služieb, z daňového priznania za rok 2023 vyplýva, že zo závislej činnosti dosiahla príjem 1 097,94 eur a z podnikania dosiahla príjem vo výške 17 311,61 eur, výdavky vo výške 16 840,24 eur, základ dane vo výške 471,37 eur a daň vo výške 0,00 eur. Matka uviedla svoj mesačný príjem v sume približne 1 000 eur, taktiež mesačne pobera predĺžený rodičovský príspevok v sume 473,30 eur a prídavok na dieťa v sume 60 eur. Matka platí hypotekárny úver na dom v sume 850 eur mesačne, mesačný poplatok za vodu 80 eur, za elektrinu 550 eur (obytná časť domu približne 180 eur). Výdavky na stravu pre seba a maloletého má približne 300 eur mesačne.

11. Otec žije v Českej republike kde aj vykonáva činnosť ako SZČO, za účtovné obdobie 01.01.2023 - 31.12.2023 dosiahol príjem vo výške 684 353,00 CZK (27 707,72 eur). Svoj príjem uviedol vo výške približne 2 000 eur v hrubom. Otec býva v spoločnej domácnosti s priateľkou a jej dvomi maloletými deťmi. Priateľka je zamestnaná a má mesačný príjem 1 100 eur. Náklady na domácnosť otca predstavujú približne sumu 1 100-1 200 eur: nájom 600 eur, elektrina 112 eur, plyn 120 eur, internet + TV. Strava pre celú rodinu stojí 600 eur mesačne. Otec má ďalšie 3 vyživovacie povinnosti, na ktoré má platiť výživné v sume 700 eur, ktoré neplatí. Deti žijú v Belgicku a nie je s nimi v žiadnom kontakte.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. /ďalej len Zákon o rodine/, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne sú aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 63 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, veta prvá, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

21. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného bol podaný dôvodne. Súd s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine môže meniť súdne rozhodnutia o výživnom, ak nastane zmena pomerov na strane maloletého dieťaťa, na strane povinnej osoby platiť výživné, resp. rodiča, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti. V tomto prípade došlo k zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa ako aj na strane oboch rodičov, u ktorých došlo k zvýšeniu ich príjmov. V čase pôvodného rozhodovania v roku 2022 mal maloletý A. A. 3 roky, v súčasnosti má 5 rokov a navštevuje súkromné predškolské zariadenie. Maloletý má zdravotné problémy spôsobené intoleranciou na laktózu, alergiou na bielok a arašidy, čo mu spôsobuje obmedzenia v stravovaní a matke dieťaťa to spôsobuje zvýšené výdavky na stravu pre maloletého. Uvedené zdravotné problémy boli dôvodom pre výber súkromnej materskej školy, v ktorej je maloletému umožnené špeciálne stravovanie, avšak za uvedené predškolské zariadenie matka uhrádza sumu 400 eur mesačne. Maloletý A. A. tiež navštevuje viaceré špeciálne ambulancie, napr. psychologičku, u ktorej matka uhrádza poplatok za stretnutie, potrebuje ortopedickú obuv a ortopedické vložky do topánok. Maloletý užíva vitamíny na podporu imunity. V čase posledného rozhodovania obaja rodičia podnikali ako SZČO, avšak v súčasnosti sú ich príjmy vyššie. Matka poberá tiež rodičovský príspevok v sume 473,30 eur a prídavok na dieťa v sume 60 eur. Otec má vyživovaciu povinnosť ku svojim ďalším trom maloletým deťom, avšak túto si riadne neplní a s deťmi nie je v kontakte. Na základe vyššie uvedeného súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého A. A. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne, pričom na základe písomného vyjadrenia otca doručeného súdu dňa 05.06.2024 a písomného vyjadrenia matky zo dňa 07.06.2024 súd ustálil, že rodičia sa na takejto výške výživného dohodli, táto suma zodpovedá možnostiam a schopnostiam rodičov ako aj veku a odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa. Súd priznal zvýšenie výživného od 01.06.2024, nakoľko podľa vyjadrenia matky otec dieťaťa uhradil výživné za mesiac jún už v zvýšenej sume podľa dohody rodičov, teda v sume 150 eur.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Trnave.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie

dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).